

ПАРТИЯ КОМИТЕТТЕРИНИН ПЛЕНУМНАРЫНДА

„Тыва тудуг“ трезиниң ажылы чүгө хожудап турарыл

СЭКП-ниң Кызыл хоорай комитетинин январь 22-де болган ийги пленумунда „Тыва тудуг“ трезиниң парторганизац...

органластыктык дык четпес тургустунган Участоктарда тудуг материаллары үзүктө...

Ажма-херек бүртүзү кижилер, кадрлар алып бүүрер болгай, а оларнын психиктиг...

Номчуктарынн чагааларыннан

Сүт-Хөл. «Илжин» колхозта селдиң артектиси М. Хөөкүй-оол районун шитинде муракчы...

Профэвилелиниң район конференциязындан

Бин-Хем районун күүтпе элбан черлериниң ажилдачыларынын профэвилел...

Түннелдер болгаш сорулгалар дугайын чугаалашкан

СЭКП-ниң Тес-Хем райкомунун чоокта чаа болуп эркен пленуму 1957 көлдө...

Иччилээ-даа көдөө ажил-агымга партияжи удурулганың четпестери пленум...

густунуп келгениниң 10 ажим чылдарын ин дургуучу чагылыс-даа сүт-баран...

АМГЫ ҮЕНИНҢ КОЛ СОРУЛГАЗЫ

Коммунист болгаш ажилчы партияларын төлөөлекчилеринин Москвага болган...

Совет кижилер Тайбынын манифестин номчуп турган. Владимир Ильич Ленинниң дөртө чыл мурунда бизаан...

руалды чурттарынын улустары, Латин Американын улустары, империалисттик чурттарынын...

Бистин төрөөн хоорайымыс Кызыл өзүп, чаагайынн турар. Чоокта чаа Ленин куудучууда салгытынн чок чаа...

Совет тургузуг

Ажылчы чоннар депутаттарының көдээ Советтеринин дугайында дүрүмнү танышкан

Чөөн-Хемчик районунун Баан-Талаа кезде Советтин чоннар депутаттарынын көдээ Советтеринин дугайында чоннар депутаттарынын көдээ Советтеринин дугайында чоннар депутаттарынын көдээ Советтеринин дугайында...

Советтин күссөмү (даргазы эш Арачаа) ол-ла дүрүмнүн 12 чүүлүнүн «а» кезеңде айтылган уаус өөрдилгезин херөөн удуруунун талазы-биле негеддерини четес боттандырып келгенин Баан-Талаа школасынын оттуларынын үстү, интернатка өөреникчилеринин ийик-кеш хандырылганын чедийшеин турарын депутаттар чиди-биле илерет кеш, бо четпестерини чабдырымче дармй хемчек алырын күссөмга көзөңөрү.

Н. КЫЛЫН-ООЛ.

Шинтирнин күссөдир дээш

Чээ-Хээ районунун Ак-Тургуз кезде Советтин чоотка болуп эрткен алдыгы сөөсаяны Ленин аттуг колхозтун туугу аялынын дугайында колхоз баштаар черинин даргазы эш Федотовтун илеткелди чугаалажып көргөн.

Бажынарнын тударына эрткен чылын белеткелген четир сангы туугу ыжы бар. Бо чылын панында дөрүңгө чүртүлганын ийи бажынарнын хандары тутунган.

С. ШАНТАР.

Бюджет чурумун быжыглаар

Чоотка чаа Улууг-Хем районунун Торгалы кезде Советтин чедиги сөөсаяны эрткен чыла кезде Советтин бюджетинин дугайында айтырыгы чугаалажып көргөн.

«Чодураа» болган «Күш-ажылыг хостуу» колхозтарнын төптөрине эмнеге чердеринин одалганына болган септелгезин күссөм 4 муң хире рубль түңүгү ашканы үндүрү берген болза-даа ону шын чарыгаанын хынаванындын амгы үеде Торгалы суунуң эмнеге чери одалга-биле хандырылганын чорукту сөөсаяны киржикчилери чиди-биле шүтүмчүлөөнөр.

Д. ЧАМЗЫРЫН.

Дамчыдылга кажан экижирил

Көст-Аксинин бүдүргөсине радио дамчыдылганы багай. Дамчыдылгаларда кижил билеп амыр түсө чок, үтлө шулу-роаш үнер кулак уктандырылган башка чүү-даа билдиге. Чамчытка дамчыдылгалар болбайн баргылаар.

О. ШЫЫРАП.

«ШЫНЫН» МАТЕРИАЛДАРЫНЫҢ ИЗИ-БИЛЕ

„Мал кыштагладышыкынын айтыры чидигленген“

Мынынгы өге-биле Танды районунуң колхозтарында маг ыктыг тышкынында, эң ылангы «Тилдеге» колхозта байдалын берген дугайында «Шынын» тускай корреспондентизи эш. М. Любушунуң чүүлү эрткен чылым декабрыда үңгө «Шынга» парлаттыган.

СЭПП Танды райкомунуң секретары эш Ю. Тамдалайның редакцияга ыланганга болза, ук корреспондентизини баугаар мал кыштагладышыкында бар четпестерини ууттаар талазы-биле районун партия, совет органдары хемчекерин алган болган ап турар.

«Тилдеге» колхозта малдык кышкы байдалын колхоз баштаар чери-биле колхозта партия бюросунун катышкын хуралына чугаалашкан, организацион хемчекерини алган. Септелгезин ыкылаан эрги кажазаларын септеп, кажаз чок турган ийи кодан койну кажаз-биле хандырган. Кыштагаларже мал чени сөөрттүр тускай бригадын тургускан, ону коммунист эш Баган удурутуп, мал ченини доктаамал сөөрттүрү турар. Колхозтун төп сүт-баран фермазына байдал ыла багай турган. Фермада кажазаларын септеп чыгылган болган бажазаларын улут, биченин үзүп тургускан, чогуур хемчекерини ап чорутканында колхозта мал кыштагладышыкынын элөөн экижөөн.

Колхоз баштаар черинин экижөөнү, даргазы эш Кара-оол малчынарга барбайн, мал кыштагладышыкынын четпестерини өскөрбөй турган, партия эге организационизинин секретары эш Өлзей малчынар ортузунга полит-массалыг ажи чорутпай турган. Эштер Кара-оол, Өлзей оларнын мал кыштагладышыкыныче кичөөгөй салбайн, малчынар-биле ажи чорутпай турган чорун партия райкомунун бюросунга көргөн болган эштер Кара-оол, Өлзей боттарынын буртузун минини, моон сонгаар мынды чорутуу болдурбазын хуздөөнөр.

Балганын МТС колхозтарынын мал кыштагладышыкыныче кичөөгөй салбайн, мал ченини сөөрттүргө дуулашпайн турган. Солдунга парлаттыган корреспондентизини чугаалажып турар үеде МТС-тин директорунуң хуздөөгезин күссөдир турар эш Дастан-оол колхозтарга дуулашпайн турган МТС-тин райкомунун мурунуга мининин, мал ченини сөөртүр тракторларын, дабылдарын негеттнер черлерде тургускан.

Малды кыштан менди ажыра талазы-биле районун партия, совет органдары, колхозтар баштаар черлери, малчынар болган механизаторлар бүтү-ле хемчекени ап турар.

В. КАЛТЫПИН.

ОБЛАСТЫҢ МАЛЧЫННАРЫНДА

Мал төрүп турар

Чөөн-Хемчик районун «Ызыл тарачын» колхозунуң кой, өшкүт оодан өгезден болган чамлык коландарга чүс-чүс баш чаш төп хемчекен. Хойжулар Домбуй чоокку хүнерге чедир оодан 16 койнуң, Чынай-оол 140 койнуң, Сергезик 120 койнуң хураганнарын, өшкү кадарчыны Түстөй 47 өшкүтүн малчынарнын менди хуздөп алганнар. Өске малчынарнын каданьда шээр мал база массалыг төрүп эгелөөн.

Хойжуларнын тазарында чаш малга чидирттар суланы негеп турар, мыччаларда колхозта чаш чок болган. Чамдык хойжуларнын кажазалары кончуг дамык, малга таарымчалыг өвөс болуп турар. Илангы хойжулар Доржу, Белекпей оларнын кажазаларын алтылары негеттинип турар.

М. ЧИМИТ-ООЛ.

Өвүр районун «Ызыл туу» кезде ажи-ажыг артелинге чоокку хүнерге чедир 309 кой, өшкү болган 7 инек төрөөн. Бүгү төрттүнген чаш малды малчынар менди доруттунуп турар. Оларнын аралына хойжу Шыныннын каданьда 116 кой, Сагтай-оолдун 111 кой хураганнаан болган хүн бүтү чаш хураганнарын немецери үзүм көчүрөп турар.

Чаш малды алаан доруттур кажазалар болган төрөө малларга бөр негетте ченини малчынар белеткеп алганнар.

Н. АМЫЙЛАН.

Чээ-Хээ районун «Найрал» колхозунуң хойжуу Сиприг бойунуң каданьда турар 335 хойларындын 340-ден эвөөн өвөс хураганнарын камтап алырын хуздөөн. Ам оон коланды 100 ажи кой төрөөн. Ажылга кызымаккай, дуржугалыг хойжу төрттүнген хураган буртуу менди ап турар. Колхозтун өске хойжуу Серен-Доржунуң коландыла 90 ажи кой төрөөн болган чаш төлдерин ол база бүрүн камтап ап турар.

А. ЧАМБАЛ.

Танды районун «Совет Россия» колхозунуң хойжуу С. Албанчы бо чылын төрүүн 100 кой буртулганын 100 хураган кой буртулганын 2,6 кг дукту алырын хуздөөн. Ам 121 кой төрөөн. Хойжу хураган буртуу чидирг чокка ап турар.

Албанчынын кыштагыда ситен, саван

болган чарбалы тырттырган концентрат бар. Оларнын-биле төрттү чыгаан болган төрөө хойдарын чемкерип турар.

С. ТАНЗЫН-ООЛ.

Бай-Тайга районун «Тээли» колхозуну сүт-баран фермаларында инектер быгаалан эгелөөн. Бирги фермада 15 инектер, ийги фермада 12 инектер төрөөн. Саванчылар Долгар, Анай, Шокутпал, болган өскөлдөр-даа чаш бажазаларын эки ажап доруттунуп турарлар. Бажазаларын турар чери чыгып болган кырага.

Инектерге ситени, саванын, сиклесту ченеткелге норманын баугаар Берни хойжу. Төрттүнген быза буртуу менди камтап алыры дөш саванчыларын аралында социализм чарыш калбарган.

С. АДЫГ.

Барыын-Хемчик районун «Большевик» кезде ажи-ажыг артелинге шээр малды массалык-биле төрөп, эгелөөн. Чоокку хүнерге чедир төрөп 467 хойдуң 473 хураганни хойжулар менди алганнар. Оон иштинде хойжу Арапчаа 116 хойдуң 118 хураганни, Кара-Оолак 80 хойдуң 80 хураганни алган.

Болхоз баштаар чери кыштагаларже мал ченини сөөрттүп чедир 27 шаанактыг алтарам колхозчуларын тускайлаан. Чар чаш хураганнарга болган төрөө хойларга чидирттар эки шынармыг кой ситени, 14 тонна суланы, 6 тонна кышт, 2 тонна ажиг ишкитини кышттарга сөөрттүп чедирген. Баштаар чер 140 литр керосинни малчынарже ба-за тараткан. Оларга чорда төрттүнген чаш төлү хураганнарын камтап алганнар.

О. ӨНТЕН-ООЛ.

Кээ-Хем районун «Совет Тыва» колхозу 1957 чыла саар инек буртулганын 894 кг сүт сагган. Ол болза 1956 чыла турганында 100 ажи кг сүт болганын ол.

Сүт саалдыын көндүлдеринге колхозтун мурунчы каларчыны эш Ч. Окуткан саванчылардан тудак чок ролдуг болган. Ол эрткен чылын инектерини Чедер аскына болган Чели-Паштын хойдуларына кадарын, хүндүсүк, дүңгө олардынын ийинин таарыштырганнаан оларнын күш-денгилдези эки болган. Ам кышкы үеде 78 инектерини турму азыралда ажап турар.

С. ДОНЗУМ.

Хуздөөлгө куусеттинип турар

Кээ-Хем районда «Буртугаар» колхозтун хаван фермазынын ажиладжылары бо чылын төрттү хаван буртулганын орту маа-биле 12 хаван оодарын доруттунуп эстүренин хуздөөн. Оларнын сөзү боттуг ажи-херектен карышпайн турар.

Фермада кажазалар таарымчалыг: дөгөм, чыгып, чырык болган арыг шөөр тургустунган. Чем фондузу база белет кеттинген, ону хаваннарга элечеттар, колхозсааны таарыштыр, чыкчадир хайландырып бөөр чорук чурумчан.

Бо хүнерге чедир 9 хаваннын төрөө 86 оодлары шунту менди, эки доруттунуп турар. Коллектив моон сонгаар-даа төрттүтүр хаван оодларын бүрүн эстүрүн алырына бүтүрелдиг.

Я. ДОРЖУ.

Хойжуларда

Эрөн районун «Ызыл сылды» колхозунуң шээр мал фермазынын өргөлөкчези эш Кожан хойжуларнын ажиынга удуруттулары кошпатайн турар. Фермазын хойжуларын 1957 чыла шээр малды баш савын эстүрүн панын ажи күссөткөндөр. Хойдан дүк кыргып алырына малчынар база багай өвөс көргүзүлгү болганнар.

Быштан хойну хур хуздөөп дөш малчынар шудургу ажиладан турарында малдык кышкы туруп-байдалы эки болуп турар. Эрөн Кожан ажап буртулганы хынап, хойжуларын кодан буртулганы хынап, малдык байдалын оларнын-биле чугаалажып, малчынарнын саналдарын, сүмөлөрүн ап турар.

Хойун дүгү чорго кагайы чыгып алырын эш Кожан хойжуларга сүмөлөн, ону дүктерин чыгып алган, кагайларынга кадарчыларын шоодайлар-биле хандырып.

К. ДОРЖУ.

БИР ХАВАН ФЕРМАЗЫНДА

Январда Чаатынын чывары киткей-ле бөөр чер болгай. Мыччалган даштын чыккылама сөөк. Бо чылым байдалы-биле чыкчак-лаа болза, сөөк экинин арин бо-ла ажиынды каданьдыптар турган.

Даштын ийинг сөөкү үдөгөргөй кажазда хаваннар шунту билбес, боттарынын түс-төгү өрөөлгөндөгү дүште-даа чок шөөлөө, тамчыктыг чытылаар болдулар. Эрткен чылын механизаторларнын доулаган хаван фермазынын кажаазы ил-домында чыгып, арыг-сылг-лаа. Ол хаваннарнын хой нурунуң дегеринин 15-тен 20-ге чедир үеде хураганда кадань туду оодан хуздөөп сөмке чагайы ажап, чидкелери тыркылап болган эл-бес, боттары мынчыр ак.

Ол чүд дөргө, хаван фермазынын ажиладжылары хаваннарын чарын, күтү өки ажап, хоолдуг ченир-биле ченир, кыштагалашкында ылангы белеткелгенин херечиле-ди.

— Күстен-не бистер хаваннарнын кызыл-тас кудуру-биле, ишкитини болган өске-лаа хоолдуг ченир-биле ченир, үргүтүңүң хайгаралыга тургусканмыстан мынды шыраак денгилдеги болганнарын ол-ур. Ол болза хаван фермазынын ажиладжыларынын кызымаккай ажи-ажынын үр-түңгелдир, — деп ферма эргөлөкчези эш П. Власов тайылдырады.

Шынап-ла, өргөлөкчезини чугаа чөп. Хаваннарнын денгилдеги болурун чедип алдырды, ийги чылап тура доктаамал савын салыр болган кышкы ийк белеткелер, яны-бүрү ченир чечир хемчөөлдин-биле белеткел амыр херек. Ол бүгү Улуг-Хем районда «Чодураа» колхозтун хаван фермазынын коллективни күссөдир алганы-биле бо хүнерде мынды чагай түңгөлдери чедип ап турарлардыр.

Колхозтун бүдүргө панын баугаар төрүр бир хавандан чыла 12 хаван оодарын амыр турган, амгы үеде баштайгы оодлашкандына-на ол ферма ортума-биле бир хавандан 10,5 оодларын алган болуп турар.

Хаван фермазынын коллективинде ажи-ылга чүткүдүг ажиладжылар хей. Каван ажаакчымы, комсомолчу Д. Сайыбыр төртүр 9 хаваннарында 99 хаван оодарын доруттунуп ап турар. Ол кыстын ажааладында хаваннарнын чамдыкы 15 чедир төл берип, тоттубайн баар таарымгалар тургудан. Мычамыже үс фермага үш-юрт чыла улаштыр ажиладан, ол ажила дуржугалыг чедип алган комсомолчу кыс чамдык хаван оодларын баштайгы ренде, чаш хураганга алаштыр, амекситен азы өскө бир сүткүр хаванга амырнып турган, төрттүнген бүтү-ле хаван оодларын менди ап шылдан.

Д. Борбак хаван фермазында эрткен чылым октабрыда ажиладан кирген. Оон ажааладында 9 хаваннардан 98 хаван

Хаван ажаакчыны Д. Борбак.

Чурукта: Д. Кертикпен (солгай талазында) биле О. Алчамал олар асмылг орукту дуулазы биле хаванарга чени дажылап берип турары. Фотоу О. Ивановтуу.

совет-америк эртем, культура болган спорт харызааларын бүгү хемчек-биле көздөрдүн санадаан.

АКШ-тын президентизинге болган НАТО-нун киржикчилери эге чурттары чазаттарынын баштыгындагы СССР-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазынын Чазаларында, а ол ышкан Баттыкын Началарына организационизин келгундери бүгү чурттарга Совет Эвилелинин Чазаларынын ноталарында өң чүгүлө элөөн хей саналдарын ийил үндүргөн, оларын боттандырып чорук үңгөлдери аралында харызааларына эргөкчө чүгүлө бузуркелгени тургузарына илган бөөр болган амгы ренд эң чүгүлө айтырымы — ченосегениншинын дүдүрү дугайында айтырыгы шинтирлөөнүн дугаалар ийик. СССР, АКШ, Великобританияны аяруугу чепекти ажилаас деп хуздөөлгөн боттарына алган турары болган 1958 чылым январь 1-ден эгелеп ол чепектин шыгалдааларын сөздөр дугайын чарлаан турарын Совет Эвилели санадаан.

Барымы болган Чөөн Германиянын депискаринге аяруугу чепектиң каданьда хевирлерин тургузарында АКШ-тын, СССР-нин болган Англиянын ойталаарынын дугайында, Европадык төүнгө аяруугу чепектен хостуг, 100 миллион кланди ажи чурттакчыдыг калбак зонамы тургулар дугайында Совет саналдар уластарын табымынын болган аймык чок чорунуң дугайында ханы агыш селымшикыны-биле сипдиккен. Солгу-атландык эвилелин болган Варшава керезинде киржикчилери күрөөлөрүн аралында халлашпаанын дугаарууларынын кылар дугайында Совет чазактын санады, а ол ышкан Чоокку болган Ортоакы Чөөн чүккө байдалы таарыштырар дугайында савал ол чагай күздөрдөн илереттинген.

Тайбынын быжыглаар болган улустар аралында найрадыг кады ажиладжылары хөжүдөр талазы-биле күрөөлөрүн күженишкенин каттыштырарына дүңгө ажиладжыларынын хуздөөн.

Кыдатта барыын үзелдиг буржуаз идегеттериниң сүлчээчи ажил-чорудулгазын илереткени

ПЕКИН. (СЭТА). Синьхуа агентствениң даямчынга азыраа алдыра, Кыдаттың демократтыг лиганынын Тен Комитетинин Чжан Бо-цзини—Ло Лун-цини барыын үзелдиг буржуаз идегеттериниң ажил-чорудулгазын буруу шаарына холбаштырган хурамы январьның 19-та болган, ол блок лиганын иштинге туруп келген турган. Лиганын ууртучулары, демократтыг лиганын ТК-инин чигини болган ораакчы жекигуинери баш лиганын чер-черде организаллаларнын төзөкчилери — шүштү 200 амыг киши хурама каришкен.

Кыдаттың демократтыг лиганынын дагазы Шань Цзинь-жуун болган лиганын ТК-инин ажилды чуртучулары даямчынга азыраа алдыра, буржуаз идегеттериниң ажил-чорудулгазын буруу шаарына холбаштырган хурамы январьның 19-та болган, ол блок лиганын иштинге туруп келген турган. Лиганын ууртучулары, демократтыг лиганын ТК-инин чигини болган ораакчы жекигуинери баш лиганын чер-черде организаллаларнын төзөкчилери — шүштү 200 амыг киши хурама каришкен.

Чжан Бо-цзиньнуң болган Ло Лун-циниң лиганын ууртучулары демократтыг лиганын ТК-инин чигини болган ораакчы жекигуинери баш лиганын чер-черде организаллаларнын төзөкчилери — шүштү 200 амыг киши хурама каришкен.

Совет делгелгениң Индияда ажиттынганы

ДЕЛИ. (СЭТА). «ССР-де хереглел кооперативтери» болган «Индияның културалык совет улустуң союураагы» деп темалары совет делгелгени Хайде-рабда байырламы-биле ажиттан. Совет кооперативтериниң чедикшиңий ажилынын дугайын чугаалап турар даямчынга азыраа алдыра, буржуаз идегеттериниң ажил-чорудулгазын буруу шаарына холбаштырган хурамы январьның 19-та болган, ол блок лиганын иштинге туруп келген турган.

Япония биле Индонезияның аразында тайбының керээзинге ат салганы

ДЖАКАРТА. (СЭТА). Индонезияны даштыкы херектер Министри Субандиро болган Японияны даштыкы херектер министри Фузияма олар ийн чурттарыны аразында тайбының керээзинге аты январьның 20-де Джакартага салганнар. Азияны болган Африканын чурттарыны Бандунга болган конференцияга хулаң алынган шийтирлерин угаан болдылар бугаар экономикагы харылзаларын улам ийди быгыларынче күзелди чугаалашкан талалар илередиң турарлар. Тайбының керээзин күштү болдуруп бадыйлар турар болган күштү болдуруп бадыйларын бижктерин салушканынын соода ол көрө күштү болу, ол бижктер солгучушкучу чокку үеде Токиога болу. Оң аңгыда, Индонезияны болган Японияны даштыкы херектер-

Бистиң календарымыс

ВАСИЛИЙ ИВАНОВИЧ СУРИКОВ

Улуг орус чуртучу В. И. Суриковтун тергеттинен хунуңден бээр январьның 24-те 110 чыл болган. Суриков 1848 чылда Красноярск хоорайга төртүнген. Оң өг-бүлени шериг элвиниң казактарга хамаарышкан улус. Василий Иванович бодунун бургутчуларына кончут ийик чораш болган плаздарынын эрес-диңдигин, оларынч мез-шынанын күштүне магадан чораш. Ол дээрге казак кишиниң ана хевирине белин, оң илд-хевинге, кылмаштар аянынга, бажынны чоргаар эргилдинге белин ийик чораш. Суриковтун чурашан хей саным өвүр-хевирлери казактарын уагерянден болдуңда адынга-лаан.

1875 чылда академия дооскан, ол Москвага чорупкан. Бремдиги, кылалар шаажылаар чериг, кызы-кызы даямчынга азыраа алдыра, буржуаз идегеттериниң ажил-чорудулгазын буруу шаарына холбаштырган хурамы январьның 19-та болган, ол блок лиганын иштинге туруп келген турган.

Венесуэла республикада байдал

ПЬЮ-ПОРК. (СЭТА). Перес Хименестин беакшыг диктатураның өзү-чүрүмүң дүжүрениге чедирин келген, Каракаста болган Венесуэланың өске-даа хоорайларына болушунуң дугайын парлада талаарга бижти турар. Хименесте уур шимчээшкенин базары-биле улуг күштерини, оң ийтинге танкыларын болган артиллерияны чыак откаан. Январь 22-нин дүнесинде чексектиң түлчүшкүнүң дааны аксы соккан. Каракастың болган чурттуң өске-даа хоорайларының күдүмчүлүгү чыскалганнар январь 22-нин эртенинде «Хименесте чок болуң!» деп леуңугулап база дагы үңүп келгенер. Полицияшкылар диктатураның чедир чекселден отраттары чыскалганнарже боо-пулеттуң күштүгү оңу ажиткыл. «Нью-Йорк таймс» солунуң корреспондентинин Каракастан диктатураның бураан азыраа алдыра, Венесуэлада эрге-чагырганы контр-адмирал Ларсабал баштаан беш кишден тургустунган шериг хуштамы бодунун холуңда ап алган.

Ук хунта муң-муң хоругдаттырганнарнн дораш-на хостаан болган парлаган хостуун катан тургускан, ол ийик револютуң шимчээшкенин өске-даа негелдерин база хандырган. Ассоциатед Пресс агентствениң диктатураның бураан азыраа алдыра, Венесуэлада эрге-чагырганы контр-адмирал Ларсабал баштаан беш кишден тургустунган шериг хуштамы бодунун холуңда ап алган.

Совет делгелгениң Индияда ажиттынганы

ДЕЛИ. (СЭТА). «ССР-де хереглел кооперативтери» болган «Индияның културалык совет улустуң союураагы» деп темалары совет делгелгени Хайде-рабда байырламы-биле ажиттан. Совет кооперативтериниң чедикшиңий ажилынын дугайын чугаалап турар даямчынга азыраа алдыра, буржуаз идегеттериниң ажил-чорудулгазын буруу шаарына холбаштырган хурамы январьның 19-та болган, ол блок лиганын иштинге туруп келген турган.

Совет делгелгениң Индияда ажиттынганы

ДЕЛИ. (СЭТА). «ССР-де хереглел кооперативтери» болган «Индияның културалык совет улустуң союураагы» деп темалары совет делгелгени Хайде-рабда байырламы-биле ажиттан. Совет кооперативтериниң чедикшиңий ажилынын дугайын чугаалап турар даямчынга азыраа алдыра, буржуаз идегеттериниң ажил-чорудулгазын буруу шаарына холбаштырган хурамы январьның 19-та болган, ол блок лиганын иштинге туруп келген турган.

Венесуэлага болган тура-халымшыкы болза, Венесуэланың улугуңуң байлаң төчөскөл, аңаа байлп турган Хименестид чаача болуп турган америк монополияларың чуртту күтөө чорууга улустуң ажак таарынамас чоруунуң түңгөли болган чигиниң чок.

Нью-Йорк. (СЭТА). Каракастан адынган парлага агентствелериниң сөөлү диктатураның бураан азыраа алдыра, Венесуэлада эрге-чагырганы контр-адмирал Ларсабал баштаан беш кишден тургустунган шериг хуштамы бодунун холуңда ап алган.

Нью-Йорк. (СЭТА). Каракастан адынган парлага агентствелериниң сөөлү диктатураның бураан азыраа алдыра, Венесуэлада эрге-чагырганы контр-адмирал Ларсабал баштаан беш кишден тургустунган шериг хуштамы бодунун холуңда ап алган.

Нью-Йорк. (СЭТА). Каракастан адынган парлага агентствелериниң сөөлү диктатураның бураан азыраа алдыра, Венесуэлада эрге-чагырганы контр-адмирал Ларсабал баштаан беш кишден тургустунган шериг хуштамы бодунун холуңда ап алган.

Совет делгелгениң Индияда ажиттынганы

ДЕЛИ. (СЭТА). «ССР-де хереглел кооперативтери» болган «Индияның културалык совет улустуң союураагы» деп темалары совет делгелгени Хайде-рабда байырламы-биле ажиттан. Совет кооперативтериниң чедикшиңий ажилынын дугайын чугаалап турар даямчынга азыраа алдыра, буржуаз идегеттериниң ажил-чорудулгазын буруу шаарына холбаштырган хурамы январьның 19-та болган, ол блок лиганын иштинге туруп келген турган.

Совет делгелгениң Индияда ажиттынганы

ДЕЛИ. (СЭТА). «ССР-де хереглел кооперативтери» болган «Индияның културалык совет улустуң союураагы» деп темалары совет делгелгени Хайде-рабда байырламы-биле ажиттан. Совет кооперативтериниң чедикшиңий ажилынын дугайын чугаалап турар даямчынга азыраа алдыра, буржуаз идегеттериниң ажил-чорудулгазын буруу шаарына холбаштырган хурамы январьның 19-та болган, ол блок лиганын иштинге туруп келген турган.

Венесуэла республикада байдал

ПЬЮ-ПОРК. (СЭТА). Перес Хименестин беакшыг диктатураның өзү-чүрүмүң дүжүрениге чедирин келген, Каракаста болган Венесуэланың өске-даа хоорайларына болушунуң дугайын парлада талаарга бижти турар. Хименесте уур шимчээшкенин базары-биле улуг күштерини, оң ийтинге танкыларын болган артиллерияны чыак откаан. Январь 22-нин дүнесинде чексектиң түлчүшкүнүң дааны аксы соккан. Каракастың болган чурттуң өске-даа хоорайларының күдүмчүлүгү чыскалганнар январь 22-нин эртенинде «Хименесте чок болуң!» деп леуңугулап база дагы үңүп келгенер. Полицияшкылар диктатураның чедир чекселден отраттары чыскалганнарже боо-пулеттуң күштүгү оңу ажиткыл. «Нью-Йорк таймс» солунуң корреспондентинин Каракастан диктатураның бураан азыраа алдыра, Венесуэлада эрге-чагырганы контр-адмирал Ларсабал баштаан беш кишден тургустунган шериг хуштамы бодунун холуңда ап алган.

Нью-Йорк. (СЭТА). Каракастан адынган парлага агентствелериниң сөөлү диктатураның бураан азыраа алдыра, Венесуэлада эрге-чагырганы контр-адмирал Ларсабал баштаан беш кишден тургустунган шериг хуштамы бодунун холуңда ап алган.

Нью-Йорк. (СЭТА). Каракастан адынган парлага агентствелериниң сөөлү диктатураның бураан азыраа алдыра, Венесуэлада эрге-чагырганы контр-адмирал Ларсабал баштаан беш кишден тургустунган шериг хуштамы бодунун холуңда ап алган.

Совет делгелгениң Индияда ажиттынганы

ДЕЛИ. (СЭТА). «ССР-де хереглел кооперативтери» болган «Индияның културалык совет улустуң союураагы» деп темалары совет делгелгени Хайде-рабда байырламы-биле ажиттан. Совет кооперативтериниң чедикшиңий ажилынын дугайын чугаалап турар даямчынга азыраа алдыра, буржуаз идегеттериниң ажил-чорудулгазын буруу шаарына холбаштырган хурамы январьның 19-та болган, ол блок лиганын иштинге туруп келген турган.

Совет делгелгениң Индияда ажиттынганы

ДЕЛИ. (СЭТА). «ССР-де хереглел кооперативтери» болган «Индияның културалык совет улустуң союураагы» деп темалары совет делгелгени Хайде-рабда байырламы-биле ажиттан. Совет кооперативтериниң чедикшиңий ажилынын дугайын чугаалап турар даямчынга азыраа алдыра, буржуаз идегеттериниң ажил-чорудулгазын буруу шаарына холбаштырган хурамы январьның 19-та болган, ол блок лиганын иштинге туруп келген турган.

С. А. СЕРЕЖКЕЙ

Сергей Агванович СЕРЕЖКЕЙ айымдыг чорукта таварышкан, 1958 чылдың январь 26-да мөчөөн.

Область Советиниң депутаты, амычы чоннар депутаттарының область Советиниң куускомунуң жекигуу Сергей Агванович СЕРЕЖКЕЙНИҢ айымдыг чорукта таварышкан, 1958 чылдың январь 26-да мөчөөн амычы чоннар депутаттарының область Советиниң куускомунуң жекигуу Сергей Агванович СЕРЕЖКЕЙНИҢ айымдыг чорукта таварышкан, 1958 чылдың январь 26-да мөчөөн.

Область Советиниң депутаты, амычы чоннар депутаттарының область Советиниң куускомунуң жекигуу Сергей Агванович СЕРЕЖКЕЙНИҢ айымдыг чорукта таварышкан, 1958 чылдың январь 26-да мөчөөн.

Область Советиниң депутаты, 1943 чылдан бээр СЭКП жекигуу, область Советиниң тералет-амчын Сергей Агванович СЕРЕЖКЕЙНИҢ 1958 чылдың январь 26-да 16 шахта халактың айымдыг мөчөөнүн дугайын областтың кадык камгалак килдин ханы кажымды-биле диктаван тур.

Амычы чоннар депутаттарының область Советиниң депутаты, область Советиниң тералет-амчын Сергей Агванович СЕРЕЖКЕЙНИҢ айымдыг халактың мөчөөн областын санитар чырыдышыкының бажынмың коллектив ханы кажымды-биле диктаван тур.

Амычы чоннар депутаттарының область Советиниң депутаты, област Советиниң тералет-амчын Сергей Агванович СЕРЕЖКЕЙНИҢ айымдыг халактың мөчөөн областын санитар чырыдышыкының бажынмың коллектив ханы кажымды-биле диктаван тур.

Амычы чоннар депутаттарының область Советиниң депутаты, област Советиниң тералет-амчын Сергей Агванович СЕРЕЖКЕЙНИҢ айымдыг халактың мөчөөн областын санитар чырыдышыкының бажынмың коллектив ханы кажымды-биле диктаван тур.

Эмчи Сергей Агванович СЕРЕЖКЕЙНИҢ алекке мөчөөн дугайтын областтың түберулка улуг диспансериниң коллектив кажымдыын илередиң база оң өңүктүрениге бодунуң кажымдыын илередиң тур.

Эмчи Сергей Агванович СЕРЕЖКЕЙНИҢ айымдыг халактың алекке мөчөөн дугайтын областын уруларын түберулка амнегелдин коллектив ханы кажымдыын илередиң, оң өңүктүрениге кажымдыын илередиң тур.

Чер болгандан

Чөөн-Хемчик районда Ленин атыг колхозун малы мени болган хур кышталал турар. Сөөлү күннере чедир 31 инектер төрөш, оң бызалары өк дорууп турар. Шээр мал база массалык оолал эгелен. Дуржулгалык даргыч Кудериктин төрүрү 462 хойлардан 69 хой 71 хураганнарнн төрөш.

Ном тардылганын черлаптыган айы Каа-Хем районда белик көрүзүлдери эртек. Эки белеткенин, организмизти ууртулган тунелкени ийиткени-биле 26360 рубалтын номнар таратылган, Бо таламы-биле «Тилселге»

«Бурунга а р» колхозтарда комсомол организаллалары эки амылдааннар.

Барын-Хемчик районуну Аянтында көдөө клубун амыгы элөөн өккөжөн. Иштик дерибери күрүштүгү, мыла библиотеканын мончучулары өскөн. Кино механиги Истанова, клуб эргелчекчи Халдыш-оол алар амылдап, киноларны, концерттерин аныктарынч ижээлери организастан турар.

1956 чылда деңизерге эртек чылды Бин-Хем районуну инээ 728, хойу 20990, чылгызы 1098 баш немешкен.

Сүттүң ийити чылдазы 653 тонна, дук кыргылдазы 19,5 тонна өскөн. Моон улумчандан районуну колхозтары күнүнге 162 тонна элти болган 27 тонна дукту хейнү кирерин.

Чаз-Хөл районда «Найрал» колхоз гараа култураларын 120 тонна урезиниң чажын болуп кылдырылган алган. Ногаа шөлдеринге удобренне кылдыр 60 тонна өдөкти белеткэн. Септелге организаствит чоруп турар Чакы хову амылыга белеткелди Совет Армияның хунуңе чедир бурун доозар деп турар.

Күскелерге болгаш хемирикчилерге удур демисел

Бажың иштинге күскелерин болгаш хемирикчилерин кирибес төлөөде шалга шаараш черлер тургуспас херек. Олар бузуңда, плитусу (шала чажымы) ийлик эргин адында болган өске-даа черлерден үтүңгөл келген таварылгада ол үттерин демир азы туубу-биле мях кылдыр дугазары чугула.

Чем продуктуларын, ижер сугу күске четпес черте шыгжал, стол, шала кырында чем тоганымын аштап база чем арттын урган ведронуң аксин дугулап турса эки.

Бажың иштинге күскелерин бары билингенде оларын капка, маспак чергелиг чексектер-биле уфтукаар. Күскелерге хоранынч чимстерин чүгле тускай эртенги кижилерин хайгаралы-биле салыр ужурулуг.

Өлген азы туттуңга күскени ийлик, хемрикчилер хол-биле тууп болбас, чүте дие оларын аразына туларема дед азыр нестереп турар, ол азыр кижиге база халдаар.

Капкага кактыган күскени азы хемирикчилер сугже салып кирир, өлгөн күскени кыскаш-биле кызып азы хүүрек-биле көдүрүн аларгаш чер иштинге хемер ийликке өртөдүштер херек.

Тыва областың санитар-чырыдышкын бажымы.

Т. ЛЕВЕРТОВСНАЯ.